

Inclusie Agenda gemeente Goirle

Een eerste inventarisatie

Opgesteld december 2017

Geactualiseerd november 2018

CONCEPT



Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	4
1.1	Aanleiding voor deze Inclusie Agenda	4
1.2	Achtergrond: van klassieke verzorgingsstaat naar participatiemaatschappij	4
1.3	VN-verdrag	4
1.4	“Iedereen doet mee”	4
1.5	Kenmerken van een ‘inclusieve samenleving’	5
1.6	Tenslotte	5
2	Opzet van deze Inclusie Agenda.....	6
2.1	Aanpak	6
2.2	Wat hebben we tot nog toe opgehaald?	6
2.3	Tussenstap	6
2.4	Inhoud	7
2.5	Er gaat in Goirle veel goed, maar het gaat om de verbeterpunten.....	7
2.6	‘Werk in uitvoering’	7
2.7	Indeling.....	8
3	Uitkomsten eerste inventarisatie Inclusie Agenda	9
3.1	Algemeen	9
3.1.1	Algemeen: Bewustwording.....	9
3.1.2	Algemeen: Toegankelijkheid.....	11
3.1.3	Algemeen: Beleidsvorming.....	14
3.1.4	Algemeen: Participatie	14
3.1.5	Algemeen: Veiligheid	15
3.2	Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo).....	16
3.2.1	Wmo: Voorzieningen	16
3.2.2	Wmo: Vervoer	17
3.2.3	Wmo: Activiteiten en diensten	18
3.3	Jeugd.....	19
3.3.1	Jeugd: Ondersteuning.....	19
3.3.2	Jeugd: Beleid.....	21
3.3.3	Jeugd: Onderwijs	21

3.4	Arbeid.....	22
3.4.1	Arbeid: Arbeidsmarkt	22
3.4.2	Arbeid: Arbeidsondersteuning	23
	Bijlage: Vragenlijst quick scan	24

CONCEPT

1 Inleiding

1.1 Aanleiding voor deze Inclusie Agenda

Deze Inclusie Agenda is ontstaan vanuit de behoefte om voorzieningen voor mensen met een beperking een plek te geven in bestaand beleid en ontwikkelingen. Gaandeweg, en in gesprek met verschillende partijen, is de visie ontstaan dat de Inclusie Agenda breder moet zijn, omdat het begrip 'inclusieve samenleving' betrekking heeft op meerdere doelgroepen, die ook in de Inclusie Agenda zouden moeten worden meegenomen. Daarnaast vinden wij dat wij die doelgroepen meer moeten betrekken bij het inventariseren wat de gemeente Goirle kan doen om een inclusieve samenleving te bevorderen. Deze Inclusie Agenda vormt een eerste inventarisatie van aandachtsgebieden en enkele concrete verbeterpunten en vraagt om een vervolg. Dit is een verdiepingsslag die we in 2018 samen met de doelgroepen willen maken.

1.2 Achtergrond: van klassieke verzorgingsstaat naar participatiemaatschappij

De Nederlandse samenleving heeft zich de laatste decennia steeds meer ontwikkeld van 'klassieke verzorgingsstaat' naar 'participatiemaatschappij'. Een verandering die nog volop aan de gang is en waaraan zeker met de recente decentralisaties nader invulling aan is gegeven. Waar in de klassieke verzorgingsstaat een zekere handelingsverlegenheid is ontstaan¹ ten opzichte van zorgvragen, gaat de 'inclusieve samenleving' er juist vanuit dat iedereen mee kan doen, ongeacht bijvoorbeeld een beperking. Dit vraagt iets van de samenleving, namelijk dat wie sterk is rekening houdt met wie zwakker is en dat randvoorwaarden worden gecreëerd waarbinnen het écht voor iedereen mogelijk wordt gemaakt om mee te doen. In dit laatste ligt een belangrijke taak voor de overheid. En mogelijk vraagt dit soms ook een nieuwe werkwijze van de overheid².

1.3 VN-verdrag

In 2016 heeft de Nederlandse regering het VN-Verdrag inzake de Rechten van Personen met een Handicap geratificeerd. Hiermee erkent Nederland expliciet dat de samenleving iedere burger gelijke kansen moet bieden en voor iedereen toegankelijk moet zijn. Gemeenten hebben de verantwoordelijkheid hier lokaal invulling aan te geven. Dit vormde voor Goirle de basis voor het eerste onderzoek in het kader van de Inclusie Agenda, met de vraag hoe de gemeente eraan kan bijdragen dat iedere persoon met een beperking 'volledig effectief en op voet van gelijkheid met anderen kan participeren in de samenleving'.

1.4 "Iedereen doet mee"

Als we het hebben over een 'inclusieve samenleving' dan gaat dat zoals genoemd verder dan alleen de rechten van mensen met een beperking. In een inclusieve samenleving gaat het erom dat iederéén kan meedoen. Dat er behoefte is aan een breder uitgangspunt voor deze Inclusie Agenda kwam ook naar voren in aanvullende gesprekken met onder meer de Participatieraad en de KBO's. Daarnaast mag in een Inclusie Agenda ook naar voren komen dat er een gedeelde verantwoordelijkheid is tussen overheid en samenleving, waarin voor de overheid (de gemeente Goirle) de belangrijke rol is toebedeeld in het creëren van randvoorwaarden, het creëren van bewustwording en het 'geven van het goede voorbeeld'.

¹ Dannenberg, Erik, in de Hannie van Leeuwen lezing op 5 oktober 2017 in Den Haag voor de Koepel Adviesraden Sociaal Domein;

² Erik Dannenberg geeft in zijn Hannie van Leeuwen lezing op 5 oktober 2017 aan dat een inclusieve samenleving vraagt om andere organisatievormen;

1.5 Kenmerken van een 'inclusieve samenleving'

Er zijn verschillende kenmerken te noemen van een 'inclusieve samenleving', waarvan we er hieronder een aantal noemen:

- iedereen kan 'tot zijn recht komen', waarbij geen onderscheid is ten aanzien van culturele achtergrond, geslacht, leeftijd, talenten of beperkingen;
- iedereen 'hoort erbij', er is geen sprake van een 'wij' of 'zij' (attitude);
- mensen met en zonder beperking leven samen in de maatschappij en er is wederzijdse acceptatie;³
- ieder mens maakt deel uit van een sociaal netwerk van families, collega's en vrienden en kan gebruik maken van voorzieningen die bedoeld zijn voor iedereen⁴;
- een beperking wordt niet gezien als een individueel probleem, maar als een probleem van de samenleving waarin maatschappelijke, culturele of fysieke drempels het moeilijk maken om 'mee te doen'⁵.

1.6 Tenslotte

Als gemeente Goirle willen we ons inspannen voor een samenleving waarin de genoemde kenmerken in ruime mate aanwezig zijn. Het opstellen van een Inclusie Agenda is een hulpmiddel om dat te bereiken. Door hier samen met partners een vervolg aan te geven hopen we weer stapje dichterbij een samenleving te komen waarin iedereen meetelt en meedoet.

³ Schuurman, Martin, "Mensen met verstandelijke beperkingen in de samenleving", 2002;

⁴ Schuurman, Martin, "Mensen met verstandelijke beperkingen in de samenleving", 2002;

⁵ Steenbergen, Marijke, "Op weg naar een succesvolle inclusieve samenleving", 2011;

2 Opzet van deze Inclusie Agenda

2.1 Aanpak

Aanleiding voor de Inclusie Agenda van de gemeente Goirle vormt het verzoek van de gemeenteraad van Goirle in mei 2016. Hierna is een onderzoek gestart, waarbij gebruik is gemaakt van een door Stichting Zet⁶ ontwikkelde quick scan. Deze quick scan is afgenomen onder medewerkers van de gemeente. In dit stadium is, onder tijdens een hiervoor belegde centrale bijeenkomst, overleg geweest met de Participatieraad, het Platform Gehandicapten, het Steunpunt Aangepast Sporten, ContourdeTwern, IMW, de KBO's Goirle en Riel, Amarant en MEE. Ook zijn er bilaterale gesprekken met doelgroepen geweest. Wanneer in de beschrijving in de tabellen verwezen wordt naar het eerdere onderzoek in het kader van de Inclusie Agenda wordt bedoeld op de eind 2016 uitgevoerde quick scan, de centrale bijeenkomst en de gesprekken met doelgroepen. Aanvullend hierop zijn in het najaar van 2017 aan de hand van Back to Basics 2.0 aanvullende onderwerpen op het gebied van inclusie geïnterviewd, zijn medewerkers van de gemeente Goirle gesproken en hebben eind 2017 nadere gesprekken plaatsgevonden met de Participatieraad, de KBO's Goirle en Riel en het Platform Gehandicapten.

2.2 Wat hebben we tot nog toe opgehaald?

De inventarisatie die met de quick scan en de gesprekken is gehouden, geeft een redelijk 'overall' beeld van wat de gemeente feitelijk doet en welke thema's er zijn. Niet altijd is uit de inventarisatie duidelijk of ook de effecten worden bereikt die de gemeente beoogd. Dat beeld is ook nog niet compleet na enkele aanvullende gesprekken met de Participatieraad, de KBO's en het Platform Gehandicapten. Hiervoor is een nadere verdiepingsslag in samenwerking met partners nodig. In de hiernavolgende overzichten zijn verbeterpunten geïdentificeerd. Sommige daarvan vragen nog om een nader onderzoek of een weging/beoordeling. Daarnaast is bij sommige punten 'volgen' ingevuld, ook wanneer er in het voorlopig onderzoek nog weinig over de effecten van beleid naar voren is gekomen. Nader onderzoek zou dus kunnen leiden tot meer verbeterpunten.

2.3 Tussenstap

Op basis van voorgaande constateren we dat de tot nu toe opgehaalde informatie in deze Inclusie Agenda eigenlijk een tussenstap vormt. Om niet alleen te kunnen zeggen wat de gemeente doet, maar ook wat het effect hiervan is, is (meer) input nodig van de mensen waar het om gaat.

Onderzoek hiernaar zal meer waardevolle informatie opleveren wanneer deze meer in samenwerking met maatschappelijke partners tot stand komt.

Daarnaast is het voor een Inclusie Agenda van belang dat er maatschappelijk draagvlak is. Tijdens de aanvullende gesprekken bleek bij sommige onderwerpen dat bijvoorbeeld de KBO of het Platform Gehandicapten zich niet in eerdere uitkomsten van het onderzoek herkenden. Ook hierom is het van belang de doelgroepen nadrukkelijker bij de totstandkoming van de Inclusie Agenda te betrekken. Hierover is ook gesproken met onder meer de KBO's en het Platform Gehandicapten. We willen in samenwerking met de doelgroepen in de eerste helft van 2018 komen tot een meer gedetailleerde en concretere Inclusie Agenda die kan rekenen op maatschappelijk draagvlak. De huidige Inclusie Agenda dient daarbij gezien te worden als een eerste inventarisatie van aandachtsgebieden en verbeterpunten.

⁶ Stichting Zet adviseert overheden, bedrijven en maatschappelijke organisaties op het gebied van leefbaarheid, participatie, toegankelijkheid en zelfredzaamheid;

2.4 Inhoud

We volgen in deze Inclusie Agenda de onderwerpen in de volgorde zoals deze is gehanteerd in de quick scan. Deze is gebaseerd op vier thema's: (1) Algemeen, (2) Wmo, (3) Jeugd en (4) Arbeid. Onder deze kopjes voegen wij – naast de uitkomsten van de eerder gehouden quick scan – voorgenomen acties uit Back to Basics 2.0 en de Uitvoeringsagenda Back to Basics 2018 toe. Daarnaast zijn extra punten toegevoegd die naar voren zijn gekomen uit aanvullende gesprekken. De mate van concretisering per punt verschilt op basis van de opgehaalde informatie. Sommige punten verdienen nader uitwerking, andere punten betreffen juist heel concrete verbeterpunten die naar voren kwamen in (aanvullende) gesprekken.

2.5 Er gaat in Goirle veel goed, maar het gaat om de verbeterpunten

'Iedereen doet mee' is een belangrijk uitgangspunt in het beleid van de gemeente Goirle. Inclusie komt daarom nadrukkelijk naar voren in de beleidsnota Back to Basics 2.0. Op veel vlakken spant de gemeente zich in voor een inclusieve samenleving. We mogen gelukkig constateren dat er in Goirle op het gebied van inclusie veel gebeurt en veel dingen goed gaan. Dit blijkt uit de gesprekken met doelgroepen en uit tevredenheidsonderzoeken. Maar in de Inclusie Agenda ligt de focus op de dingen die beter kunnen. Dit is een bewuste keuze. In de aanvullende gesprekken met de Participatieraad, de KBO's en het Platform Gehandicapten is hierover gesproken. De algemene boodschap vanuit de doelgroepen is dat het voor de mensen waar het om gaat vooral belangrijk is wat er béter kan.

Een voorbeeld uit de praktijk illustreert waarom het voor doelgroepen belangrijk is om de focus te leggen op zaken die beter kunnen:

De hinder die iemand ondervindt wanneer hij of zij niet voldoende mee kan doen, kan voor een individu heel groot zijn en misschien voor een ander betrekkelijk klein en onbelangrijk lijken. Bijvoorbeeld voor iemand die niet de beschikking heeft over de juiste rolstoel en daardoor veel meer moeite heeft om zelf te koken en zijn eigen brood te kunnen smeren. Hij wacht al een tijdje op de juiste rolstoel en ervaart ondertussen dagelijks veel hinder. De 'buitenwereld' ervaart deze problemen niet, maar voor de persoon in kwestie is het allesoverheersend. Deze persoon hecht er dan niet meer zoveel waarde aan om te horen wat er wél goed gaat, maar wil graag dat zijn probleem wordt opgelost.

Zo kijken we als gemeente ook naar de Inclusie Agenda: het gaat er niet zozeer om welke zaken er goed gaan, maar vooral om welke zaken er beter kunnen.

2.6 'Werk in uitvoering'

De Inclusie Agenda is altijd 'werk in uitvoering'. Voortdurend zijn er veranderingen en daarom ontstaan er ook steeds weer nieuwe wensen en behoeften. Voor de Inclusie Agenda geldt een voortdurende cyclus van 'plan-do-check-act'. De Inclusie Agenda maakt daarmee ook vast deel uit van de gemeentelijke beleidscyclus. Met welke frequentie de Inclusie Agenda wordt geëvalueerd en geactualiseerd zal nog nader in overleg met partners worden bepaald.

2.7 Indeling

De indeling van de inventarisatie op basis van de quick scan is als volgt:

- A. Algemeen
 - 1. Bewustwording
 - 2. Toegankelijkheid
 - 3. Beleidsvorming
 - 4. Participatie
 - 5. Veiligheid

- B. Wmo
 - 1. Voorzieningen
 - 2. Vervoer
 - 3. Activiteiten en diensten

- C. Jeugd
 - 1. Ondersteuning
 - 2. Beleid
 - 3. Onderwijs

- D. Arbeid
 - 1. Arbeidsmarkt
 - 2. Arbeidsondersteuning

Een overzicht van de volledige vragenlijst van de quick scan is opgenomen in de bijlage.

3 Uitkomsten eerste inventarisatie Inclusie Agenda

3.1 Algemeen

3.1.1 Algemeen: Bewustwording

<p>Dementievriendelijke gemeente</p> <ul style="list-style-type: none">• De gemeente heeft zich de afgelopen tijd geprofileerd als een 'Dementievriendelijke Gemeente'. Binnen het project 'Dementievriendelijke gemeente' is bewustwording een belangrijk aspect. Met het project wordt beoogd de samenleving te informeren over wat dementie inhoudt en hoe we met mensen met dementie kunnen omgaan. Ook worden initiatieven ontplooid en gefaciliteerd voor de ondersteuning van mensen met dementie en/of hun mantelzorgers. De coördinatie van het project 'Dementievriendelijke Gemeente' is in 2018 belegd bij De Wever, waarmee de gemeente periodiek voortgangsoverleg heeft. Over het project wordt jaarlijks apart gerapporteerd. Door de Participatieraad wordt opgemerkt dat 'je als burger niets merkt' van het Project 'Dementievriendelijke Gemeente'. Dit is een mogelijk verbeterpunt.	<p>Verbeterpunt</p>
<p>Subsidies en aanbestedingen</p> <ul style="list-style-type: none">• Subsidies en vergunningen Bij het verstrekken van subsidies en vergunningen is in het gemeentelijk beleid opgenomen dat het aanbod integraal toegankelijk moet zijn. Het subsidiebeleid wordt ingezet om bewustwording bij verenigingen en stichtingen te stimuleren en om participatie aan sociaal-culturele activiteiten en/of sportactiviteiten voor iemand met een beperking te bevorderen. Of hiermee in de praktijk mensen met een beperking voldoende worden geholpen om mee te doen, moet nader onderzocht worden. Er is een evaluatie van het subsidiebeleid voorzien. Uitgangspunten en wensen van de inclusie-agenda kunnen daarbij kaderstellend of richtinggevend zijn.	<p>Volgen</p>
<p>Communicatie door de gemeente</p> <ul style="list-style-type: none">• Websites/folders Op de gemeentelijke website en in folders komt de diversiteit van de samenleving (bijvoorbeeld in afbeeldingen) nu alleen naar voren wanneer het de specifieke doelgroepen betreft. In het kader van bewustwording zou de diversiteit meer zichtbaar moeten worden gemaakt.• Laaggeletterdheid<ol style="list-style-type: none">a) In het gebruik van diverse communicatiemiddelen als ook in de (individuele) ondersteuning van mensen met een beperking houdt de gemeente te weinig rekening met	<p>Verbeterpunt</p> <p>Verbeterpunt</p>

<p>laaggeletterden en mensen met een allochtone achtergrond (meer gebruik van pictogrammen, filmpjes, etc.). Het vermijden van ambtelijke taal is niet voldoende om laaggeletterden van informatie te voorzien.</p> <p>b) In het eerste kwartaal van 2018 wordt in Goirle een 'Taalhuis' ingericht om laaggeletterden beter te kunnen bereiken.</p> <p>c) Binnen arbeidsmarktregio Midden-Brabant wordt in 2018 een regionaal Uitvoeringsplan Laaggeletterdheid opgesteld.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vindbaarheid van informatie Door de KBO's wordt als verbeterpunt genoemd dat voorkomen moet worden dat mensen van loket naar loket gestuurd worden. Vindbaarheid van informatie is belangrijk. Zo is bijvoorbeeld het 'Meldpunt Problemen Op De Weg' bij veel inwoners niet bekend. 	<p>Volgen</p> <p>Volgen</p> <p>Verbeterpunt</p>
--	--

<p>Omgaan met mensen met een beperking</p> <ul style="list-style-type: none"> • Toerusting ambtelijke medewerkers Veel mensen met een licht verstandelijke beperking voelen zich in het contact met een dienstverlenende instantie onvoldoende herkend of erkend. Voor sommige inwoners is dit zelfs een belemmering om de ondersteuning te krijgen die nodig is. De gemeente rust alleen haar klantmanagers toe in de omgang met mensen met een beperking. Ook andere ambtelijke medewerkers (bijvoorbeeld receptionisten) kunnen echter regelmatig te maken hebben met mensen met een beperking. Er is dus een bredere behoefte aan toerusting van ambtelijke medewerkers. • Lange wachttijden Vanuit de KBO's worden lange wachttijden genoemd bij bijvoorbeeld het nemen van besluiten door de gemeente en de communicatie hierover. Waar de hulpvrager de hulpvraag soms als urgent ervaart, wordt door de gemeente nogal eens in termen van 'wettelijke termijnen' gecommuniceerd. Deze benadering van een hulpvraag zou volgens de KBO meer klantgericht kunnen. • Deelname aan het verkeer Door het Platform Gehandicapten wordt het creëren van bewustwording in de samenleving met betrekking tot de deelname van mensen met een beperking aan het verkeer als verbeterpunt genoemd. Mensen met een beperking zijn minder snel in het verkeer. Als voorbeelden worden genoemd de manier waarop bijvoorbeeld het winkelcentrum is ingericht met borden, wat voortdurend slalommen vraagt van rolstoelgebruikers. Of het blokkeren van looproutes voor blinden en slechtzienden en het parkeren van auto's op de stoep. Het Platform vraagt de gemeente om bewustwording te creëren bij inwoners en ondernemers. In de nieuwbouw wordt bij de maatvoering en inrichting van de openbare ruimte aandacht besteed aan toegankelijkheid. Dit wordt op dit moment als aandachtspunt meegenomen in de voorbereidingen van het nieuwe Woonbeleid. De participatieraad is hierbij betrokken. 	<p>Verbeterpunt</p> <p>Verbeterpunt</p> <p>Verbeterpunt</p>
--	--

<ul style="list-style-type: none"> • Vraag op terugkoppeling na toekenning voorziening Door de KBO's wordt als verbeterpunt genoemd dat na het toekennen van een voorziening of hulpmiddel door de Toegang niet meer wordt gecheckt of iemand inderdaad een passende voorziening of hulpmiddel heeft ontvangen. Een inwoner weet onvoldoende waar hij of zij terecht kan wanneer een voorziening of hulpmiddel niet adequaat is. 	Verbeterpunt
<p>Bewustwording in het onderwijs en de kinderopvang</p> <ul style="list-style-type: none"> • Subsidies Het is van belang dat kinderen van jongs af aan wordt meegegeven wat (bijvoorbeeld) het hebben van een beperking betekent en dat iedereen er in de samenleving bij hoort, ongeacht beperking, etnische of culturele achtergrond, etc. Uit het eerdere onderzoek voor de Inclusie Agenda komt naar voren dat de gemeente nog geen dan wel onvoldoende gebruik van de mogelijkheid om door middel van haar subsidiebeleid bewustwordingsacties op scholen en in de kinderopvang te stimuleren. Er zou dus vanuit de gemeente meer aandacht moeten komen voor bewustwordingsacties op scholen en in de kinderopvang. Dit aandachtspunt moet ook gezien worden in relatie tot het volgende punt. • (Aan)sturen op bewustwording(sacties) <ul style="list-style-type: none"> a) De gemeente kan bewustwording in het onderwijs stimuleren door prestatieafspraken te maken met Stichting Kindcentra Goirle over het aansturen op bewustwordingsacties. Dit gebeurt nu nog niet voldoende. b) Bewustwordingsacties dienen als agendapunt te worden meegenomen in de Lokale Educatieve Agenda (LEA) waarin gemeente, scholen en overige partners participeren. 	<p style="text-align: center;">Verbeterpunt</p> <p style="text-align: center;">Verbeterpunt</p> <p style="text-align: center;">Verbeterpunt</p>

3.1.2 Algemeen: Toegankelijkheid

<p>Fysieke toegankelijkheid</p> <ul style="list-style-type: none"> • Richtlijn toegankelijkheid De openbare ruimte moet door iedereen te bereiken en te gebruiken zijn. De gemeente hanteert de Richtlijn toegankelijkheid⁷ openbare ruimte om dit te waarborgen. Opvallend is dat uit de quick scan naar voren komt dat bij afwijking van de richtlijn alleen overleg wordt gevoerd met het Platform Gehandicaptten. Er lijkt minder rekening te worden gehouden met andere doelgroepen, zoals bijvoorbeeld ouderen. In de nieuwbouw wordt bij de maatvoering en inrichting van de openbare ruimte aandacht besteed aan toegankelijkheid. Dit wordt op dit moment als aandachtspunt meegenomen in de voorbereidingen van het nieuwe Woonbeleid. De participatieraad is hierbij betrokken. Participatieraad vertegenwoordigd alle belangengroepen. 	Verbeterpunt
--	---------------------

⁷ Publicatie "Richtlijn toegankelijkheid" van CROW Kennisbank. CROW is een onafhankelijke kennisorganisatie op het gebied van infrastructuur, openbare ruimte en verkeer en vervoer;

<ul style="list-style-type: none"> • Rolstoelgebruikers Door het Platform Gehandicapten worden met betrekking tot de inrichting van de openbare ruimte meerdere verbeterpunten genoemd ten behoeve van rolstoelgebruikers: <ul style="list-style-type: none"> a) het ontbreken van plekken waar rolstoelgebruikers van een stoep af kunnen; b) een te krappe doorgang voor rolstoelgebruikers bij de entree van recreatiegebied De Rechterheide; 	Verbeterpunt
<ul style="list-style-type: none"> • Toegankelijkheid van gebouwen Bij toegankelijkheid van gebouwen moet niet alleen gedacht worden aan openbare gebouwen, maar ook aan bijvoorbeeld horeca en winkels. De Participatieraad vraagt de gemeente om te onderzoeken op welke wijze de gemeente ondernemers en inwoners meer kan stimuleren om gebouwen toegankelijk te maken voor mensen met een beperking. 	Verbeterpunt
<ul style="list-style-type: none"> • Advies, klachten en vragen inzake de openbare ruimte Over de inrichting van de openbare ruimte wordt de gemeente gevraagd en ongevraagd geadviseerd door het Platform Gehandicapten. Een mogelijk verbeterpunt is dat ook andere doelgroepen (bijvoorbeeld ouderen) actiever worden betrokken bij de inrichting van de openbare ruimte. Inwoners die niet georganiseerd zijn binnen het Platform kunnen nu met hun klacht of vraag terecht bij het 'Meldpunt Openbare Ruimte'. 	Verbeterpunt
<ul style="list-style-type: none"> • Nieuwbouw, verbouw en renovatie Bij nieuwbouw, verbouw en renovatie houdt de gemeente rekening met de toegankelijkheid voor mensen met een beperking. Tevens wordt hierop getoetst bij vergunningsaanvragen en bij oplevering. Bij nieuwbouw en nieuwe ontwikkelingen hanteert de gemeente het certificaat WoonKeur als uitgangspunt en overlegt zij hierover met initiatiefnemers. Het certificaat is niet afdwingbaar. In het eerdere onderzoek in het kader van de Inclusie Agenda komt naar voren dat de aanpassing van de toegankelijkheid het resultaat is van onderhandeling tussen gemeente en partijen. De Participatieraad geeft aan dit te vrijblijvend te vinden en vraagt om nader onderzoek naar het instrumentarium van de gemeente om invloed uit te oefenen. In de nieuwbouw wordt aandacht besteed aan toegankelijkheid. We hebben beleid "Richtlijn toegankelijkheid" en "Woonkeur", dit is vastgelegd in de Woonvisie. We geven dat ook aan onszelf en marktpartijen mee als we nieuwbouw plegen. Er is geen systeem van controle op toepassing van het beleid en deze eisen zijn juridisch niet afdwingbaar. Dit wordt op dit moment als aandachtspunt meegenomen in de voorbereidingen van het nieuwe Woonbeleid. De participatieraad is hierbij betrokken. 	Verbeterpunt
<ul style="list-style-type: none"> • Geschikte woonruimte in de nabijheid van voorzieningen In Back to Basics 2.0 is opgenomen dat de gemeente zich ervoor inspant dat er in de nabijheid van voorzieningen voldoende geschikte woonruimte is voor bijvoorbeeld ouderen of mensen met een beperking of andere kwetsbare groepen. In 2018 vindt samen met Leystromen en de regiogemeenten een 	Volgen

<p>nadere uitwerking plaats van afspraken op het gebied van nieuwbouw, woningaanpassing en huisvesting van specifieke groepen. Ook wordt op basis van een regionaal onderzoek van Companen gekeken naar de wijze waarop regionaal wordt voorzien in de behoefte aan specifieke woonvormen.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Openbare toiletten Door de Participatieraad wordt benoemd dat er in Goirle een gebrek is aan openbare toiletten en dat de bestaande toiletten niet zijn aangepast voor mensen met een beperking. 	Verbeterpunt
---	---------------------

<p>Sociale toegankelijkheid</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dementievriendelijke Gemeente Het stimuleren van sociale toegankelijkheid voor mensen met dementie is een belangrijk aspect van het project 'Dementievriendelijke Gemeente'. Dit project is volgens de Participatieraad onvoldoende zichtbaar. Zie een beschrijving van dit project onder A1. 'Bewustwording'. • Stimuleren van sociale toegankelijkheid Uit de quick scan komt naar voren dat de gemeente organisaties stimuleert om respectvol en gastvrij om te gaan met mensen met een beperking. Niet helder is op welke wijze dat concreet gebeurt en wat het effect ervan is. Zie ook onder 3.1.1 'Algemeen: Bewustwording'. • Eenzaamheid In 2017 zijn in Goirle de eerste voorbereidingen gestart om het thema 'eenzaamheid' op de lokale agenda te zetten. Er is een initiatiefgroep samengesteld die bezig is met het organiseren van een startbijeenkomst. 	<p style="text-align: center; vertical-align: top;">Verbeterpunt</p> <p style="text-align: center; vertical-align: middle;">Verbeterpunt</p> <p style="text-align: center; vertical-align: bottom;">Volgen</p>
--	---

<p>Financiële toegankelijkheid</p> <ul style="list-style-type: none"> • Financiële ondersteuning mensen met een beperking Uit de quick scan komt naar voren dat aanvullend onderzoek nodig is naar de behoefte aan financiële ondersteuning van participatiemogelijkheden voor inwoners met een beperking. • Meerdere doelgroepen De focus van het eerdere onderzoek in het kader van de Inclusie Agenda lag met name op de fysieke toegankelijkheid voor mensen met een beperking. De Participatieraad geeft aan dat aanvullend onderzoek gewenst is naar financiële toegankelijkheid van voorzieningen voor een bredere doelgroep. Denk hierbij ook aan statushouders, thuiswonende jongeren, ZZP-ers, etc. • Financiële toegankelijkheid sociaal-culturele centra Door de KBO Riel wordt de financiële toegankelijkheid van sociaal-culturele centra als concreet verbeterpunt genoemd. Zo hanteren de sociaal-culturele centra commerciële tarieven voor consumpties, wat invloed heeft op de samenstelling van de bezoekerspopulatie. Pleidooi van de KBO Riel is dat een bezoek aan een sociaal-cultureel centrum voor mensen met financieel minder draagkracht aantrekkelijker wordt gemaakt. • Pilot Vroegsignalering In samenwerking met de gemeenten Hilvarenbeek en Oisterwijk 	<p style="text-align: center; vertical-align: top;">Verbeterpunt</p> <p style="text-align: center; vertical-align: middle;">Verbeterpunt</p> <p style="text-align: center; vertical-align: bottom;">Verbeterpunt</p> <p style="text-align: center; vertical-align: bottom;">Volgen</p>
--	--

<p>start in 2018 de pilot Vroegsignalering. Hiermee worden gezinnen met betalingsachterstanden proactief opgezocht. De bedoeling is dat deze gezinnen daarna weer zelfredzaam zijn. De pilot wordt eind 2018 geëvalueerd. Bij goede resultaten volgt mogelijk een vervolg.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Preventieplan Schulddienstverlening 2018-2021 Financiële problemen kunnen grote gevolgen hebben voor gezinnen of individuen, met als gevolg dat iemand niet meer goed kan meedoen in de samenleving. In het eerste kwartaal van 2018 wordt een nieuwe preventieplan Schulddienstverlening opgesteld. Met het preventieplan Schulddienstverlening wordt getracht om bij financiële problemen 'erger te voorkomen'. • Week van het geld In samenwerking met Mainframe wordt in het eerste kwartaal van 2018 de 'Week van het geld' georganiseerd. Het doel van deze themawEEK is om jongeren te leren omgaan met geld. • Leystromen In de jaarlijkse prestatieafspraken met Leystromen staan afspraken over de inzet van het betaalbaarheidsfonds, het bij betalingsproblemen toeleiden naar hulp en het betrekken van een inkomenstoets bij het vaststellen van de hoogte van de huurprijzen. Deze afspraken dragen bij aan de financiële zelfredzaamheid van inwoners. • Informatiecafé De Beurs In 2018 wordt het Informatiecafé De Beurs geëvalueerd. Dit is het inloopcafé van de Formulierenbrigade en de budgetcoach van Leystromen en is een laagdrempelige manier om vragen van inwoners over financiën te beantwoorden. 	<p>Volgen</p> <p>Volgen</p> <p>Volgen</p> <p>Volgen</p>
---	---

3.1.3 Algemeen: Beleidsvorming

<p>Omgang gemeente met adviezen doelgroepen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Terugkoppeling naar adviesraden De gemeente voert ambtelijk en bestuurlijk periodiek overleg met de Participatieraad. Daarnaast is er regelmatig contact met de KBO's Goirle en Riel en het Platform Gehandicapten. Van deze partners ontvangt de gemeente gevraagd en ongevraagd advies. Het is hen niet altijd duidelijk waarom een bepaald advies niet wordt opgevolgd. Een structurele terugkoppeling is van belang. 	<p>Verbeterpunt</p>
---	----------------------------

3.1.4 Algemeen: Participatie

<p>Subsidies</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stimuleren participatie via subsidies Door middel van subsidies aan verenigingen, clubs, netwerken en aanbieders van voorzieningen probeert de gemeente deze partijen te stimuleren om zich open te stellen voor mensen met een beperking. Zie hiervoor een nadere beschrijving onder 3.1.1 'Algemeen: Bewustwording'. 	<p>Volgen</p>
--	----------------------

<p>Sociale kaart</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sociaal-culturele participatie Uit de gesprekken met diverse partijen blijkt dat een overzicht van de mogelijkheden voor sociaal-culturele participatie voor mensen met een beperking ontbreekt. Zij hebben behoefte aan een actuele databank van het voor hen lokale sociaal-culturele aanbod. Deze digitale sociale kaart (Goolse Gids) is op 25 oktober 2018 gelanceerd. 	<p>Verbeterpunt</p>
--	----------------------------

3.1.5 Algemeen: Veiligheid

<p>Fysieke veiligheid</p> <ul style="list-style-type: none"> • Calamiteiten Bij de ontwikkeling en aanpassing van de infrastructuur hanteert de gemeente de Richtlijn toegankelijkheid. Zie hiervoor ook onder 3.1.2 'Algemeen: Toegankelijkheid'. • Gebouwbeheerplan In het Gebouwbeheerplan 2017-2026 is opgenomen dat alle openbare gebouwen moeten voldoen aan de vigerende bouwtechnische eisen en gebruiksvoorschriften op het gebied van brandveiligheid. Jaarlijks wordt hierop bij deze gebouwen een controle uitgevoerd. In de gesprekken met doelgroepen komen wel enkele verbeterpunten naar voren: <ul style="list-style-type: none"> a) Cultureel Centrum Jan van Besouw: <ul style="list-style-type: none"> ▪ invalidentoilet alleen op de eerste verdieping; ▪ te krappe lift waar maar één rolstoel in past; ▪ brandonveilig voor mensen in een rolstoel (evacuatie tijd te lang); ▪ geen sprekende instructie in de lift ten behoeve van blinden en slechtzienden; ▪ bij calamiteiten is er geen overzicht over wie zich in het gebouw bevindt. b) Cultureel Centrum Leybron: door de KBO Riel wordt opgemerkt dat ouderen bij brand mogelijk niet vanuit alle ruimten veilig weg kunnen komen. c) Basisschool 't Schrijverke: in dit gebouw met een splitlevel indeling bevindt zich geen lift. 	<p>Volgen</p> <p>Verbeterpunt</p>
---	---

<p>Digitale veiligheid</p> <ul style="list-style-type: none"> • Beveiliging persoonsgegevens De gemeente is verplicht en wil er alles aan doen om de digitale veiligheid van inwoners te garanderen. Voor communicatie met burgers wordt hiertoe onder meer gebruik gemaakt van DigiD. Uit de quick scan komt naar voren dat "de opzet van het informatiebeveiligingsbeleid" goed is. Een eenmalige opzet is niet voldoende. Continu onderhoud en updaten is een vereiste. Evaluatie moet met grote regelmaat en in vaste frequentie plaatsvinden. 	<p>Volgen</p>
--	----------------------

3.2 Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)

3.2.1 Wmo: Voorzieningen

<p>Verstrekking van Wmo-voorzieningen en hulpmiddelen</p> <ul style="list-style-type: none">• 't Loket Bij de aanvraag van een voorziening of hulpmiddel door een inwoner wordt het belang van maatschappelijke participatie altijd meegenomen door de toegangsmedewerkers van 't Loket.• Goedkoopste adequate hulpmiddel of voorziening Uitgangspunt voor Wmo-indicaties is de verstrekking van het goedkoopste adequate hulpmiddel of de goedkoopste adequate voorziening. Bij aanvullende wensen zijn de meerkosten voor eigen rekening van de inwoner. Dit geldt voor ondersteuning in natura of door middel van een persoonsgebonden budget (Pgb). Daarbij dient een voorziening of hulpmiddel te voldoen aan moderne standaarden en kwaliteitseisen, maar hoeft dit niet altijd de nieuwste technologische ontwikkeling te zijn. Het gebruik van voorzieningen en hulpmiddelen wordt gestimuleerd met behulp van voorlichtingen en instructies.• Sportvoorziening Aan inwoners met een beperking wordt ten behoeve van deelname aan sportactiviteiten op aanvraag indien noodzakelijk een sportvoorziening verstrekt.	<p>Volgen</p> <p>Volgen</p> <p>Volgen</p>
<p>Woningaanpassing</p> <ul style="list-style-type: none">• Woonvoorziening Door middel van een woonvoorziening wordt het mogelijk gemaakt dat inwoners zo lang mogelijk thuis kunnen blijven wonen. Daarbij moet aan verschillende richtlijnen worden voldaan.• Blijverslening Met een 'blijverslening' kunnen eigenaren en huurders een goedkope lening afsluiten om hun woning geschikt te maken. Zo kan bijvoorbeeld een gezin met een gehandicapt kind met een zorgvraag worden gefaciliteerd. Na het vaststellen van de nieuwe Woonvisie zullen de SVN-leningen (waaronder de blijverslening) worden geëvalueerd; Daarnaast heeft het college in 2018 een 'Premantelzorgregeling' vastgesteld.• Communicatie over woonvoorzieningen Bij de aanpassing van een woning blijkt de aanpak van de gemeente niet altijd overeen te komen met de verwachtingen van de aanvrager. Nader onderzoek hiernaar is nodig. Daarnaast is er vanuit de KBO's kritiek op het door de gemeente gehanteerde principe dat bij een aanvraag voor een woningaanpassing eerst wordt gekeken naar de mogelijkheid om te verhuizen naar een woning die al adequaat is. Als uit onderzoek blijkt dat verhuizen mogelijk is, maar de inwoner	<p>Volgen</p> <p>Volgen</p> <p>Verbeterpunt</p>

<p>kiest er niet voor om te verhuizen, biedt de gemeente een vergoeding ter hoogte van de verhuiskosten. Volgens de KBO's bevordert deze werkwijze niet de maatschappelijke participatie van ouderen, die uit hun vertrouwde woonomgeving worden gehaald.</p> <p>Vanuit de Participatieraad wordt voorgesteld om de bestaande werkwijze te evalueren en duidelijke informatie over woningaanpassing op te nemen op de gemeentelijke website.</p>	
--	--

<p>Ondersteuning</p> <ul style="list-style-type: none"> • Onafhankelijke cliëntondersteuning MEE en de KBO's bieden onafhankelijke cliëntondersteuning. De mogelijkheid van cliëntondersteuning wordt in 2018 extra onder de aandacht van inwoners van Goirle gebracht. • Ondersteuning mantelzorgers De ondersteuning van mantelzorgers wordt gecoördineerd door ContourdeTwern. Ten behoeve hiervan is een aantal outcome- en outputindicatoren vastgesteld, waarover periodiek zal worden gerapporteerd en die in 2018 onderwerp van periodiek overleg zijn. In 2018 vindt evaluatie van de mantelzorgwaardering plaats (zie ook onder 3.2.3 'Wmo: Activiteiten en diensten). 	<p>Volgen</p> <p>Volgen</p>
---	---

3.2.2 Wmo: Vervoer

<p>Aanpassingen aan bushaltes en vervoersmiddelen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aanpassing bushaltes Alle bushaltes zijn volgens het eerdere onderzoek aangepast voor mensen met een beperking. • Aanpassing vervoersmiddelen De Toegang hanteert het uitgangspunt dat aanpassing van een bestaand persoonlijk vervoersmiddel is mogelijk, mits deze aanpassing de inwoner ondersteunt in de mate van zelfredzaamheid en maatschappelijke participatie. Indien dit redelijkerwijs mogelijk is, dient de inwoner gebruik te maken van algemene voorzieningen zoals het openbaar vervoer. 	<p>Volgen</p> <p>Volgen</p>
---	---

<p>Vervoersvoorzieningen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Functioneren regiotaxi Begin 2017 bestond onvrede bij inwoners over het functioneren van de regiotaxi. Volgens de Participatieraad en het Platform Gehandicapten is deze onvrede na invoering van de nieuwe vervoersregeling per 1 juni 2017 verholpen. Om de kwaliteit van de regiotaxi te waarborgen heeft de gemeente een marge opgesteld voor de hoeveelheid klachten die gemeld worden over de ritten. Het huidige klachtenpercentage ligt binnen deze marge. Er wordt vanaf 1 juni 2017 gebruik gemaakt van één regiecentrale waar inwoners met klachten over de vervoersvoorziening terecht kunnen. 	<p>Volgen</p>
--	----------------------

<ul style="list-style-type: none"> • Vervoersvoorziening sporters Uit het eerder onderzoek in het kader van de Inclusie Agenda kwamen klachten over het vervoer van sporters naar voren. De klachten van de doelgroep hadden op verschillende zaken betrekking, waaronder dat sporters op verschillende tijden door verschillende busjes worden opgehaald voor dezelfde training. Deze laatste en wellicht ook andere zaken zouden inmiddels opgelost zijn. Of het vervoer van sporters inmiddels inderdaad goed verloopt zal nader onderzocht moeten worden. 	<p>Verbeterpunt</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Busverbinding tussen winkelcentrum De Hovel en verpleeghuizen Door het Platform Gehandicapten wordt het ontbreken van een busverbinding tussen winkelcentrum De Hovel en de verpleeghuizen als verbeterpunt genoemd. 	<p>Verbeterpunt</p>

3.2.3 Wmo: Activiteiten en diensten

<p>Mantelzorg</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mantelzorgondersteuning Ter ondersteuning van mantelzorgers biedt de gemeente verschillende diensten en activiteiten: <ul style="list-style-type: none"> a) Wmo-maatwerkvoorzieningen; b) het 'Mantelzorgcompliment'; De KBO Riel geeft aan het bedrag dat gekoppeld is aan het mantelzorgcompliment veel te laag te vinden en vraagt om een spoedige evaluatie hiervan. Met het verhogen van het bedrag komen volgens de KBO Riel voor de gemeente ook meer mantelzorgers in beeld; c) de Huishoudelijke Hulp Toelage ('Poetsbon'); d) respijtzorg. 	<p>Volgen</p> <p>Verbeterpunt</p>
<p>Sociale kaart</p> <ul style="list-style-type: none"> • Overzicht Wmo-aanbod Door organisaties die de belangen behartigen van mensen met een beperking wordt aangegeven dat het Wmo-aanbod binnen de gemeente onvoldoende bekend is. Zo is er bijvoorbeeld geen toegankelijk overzicht van revalidatie- en re-integratievoorzieningen voor mensen met een beperking. ContourdeTwern is bezig met de ontwikkeling van een 'sociale kaart' (zie ook onder 3.1.4 'Algemeen: Participatie'). De sociale kaart zal zich toespitsen op zowel sociaal culturele activiteiten als lokale (Wmo-)dienstverlening. 	<p>Verbeterpunt</p>

3.3 Jeugd

3.3.1 Jeugd: Ondersteuning

<p>Gespecialiseerde ondersteuning</p> <ul style="list-style-type: none">• 't Loket Ouders, jongeren en kinderen kunnen voor een ondersteuningsvraag terecht bij 't Loket. 't Loket blijkt niet goed in beeld onder alle inwoners. De digitale en fysieke vindbaarheid van 't Loket wordt 'ondermaats' genoemd. Een voorbeeld van fysieke (on)vindbaarheid is het ontbreken van een gevelbord op de locatie van 't Loket. Ook digitaal is 't Loket (bijvoorbeeld via Google) onvoldoende vindbaar. We zijn heel hard bezig met de doorontwikkeling van het Loket die recentelijk de meer omvattende titel 'Doorontwikkeling Uitvoering Sociaal Domein' heeft gekregen. Binnen de doorontwikkeling hebben we diverse werkgroepen, één daarvan is communicatie. De afdeling communicatie is hierbij ook betrokken. Het is expliciet de bedoeling om de gemeentelijke toegang bekend en vindbaar te gaan presenteren na de doorontwikkeling. We verwachten in de tweede helft van 2019 de implementatiefase van dit proces in te gaan, omstreeks die tijd zal ook dit communicatievraagstuk gaan spelen.• Zorgstructuur onderwijs Naast 't Loket functioneren ook het schoolmaatschappelijk werk en de jeugdgezondheidszorg als verwijzer naar gespecialiseerde ondersteuning.• Jongerenwerk Het jongerenwerk wordt in 2018 uitgevoerd door Stichting Jong. Belangrijk is onder meer de signaleringsfunctie van het jongerenwerk. De gemeente is bezig met beleidsplannen voor 2019 en verder waar vroegsignalering op alle vlakken ook aandacht moet gaan krijgen in het kader van preventie. Wij gaan hierbij zowel de kindcentra, als andere vindplaatsen van kinderen en jeugdigen (zoals jongeren centrum Mainframe, sportverenigingen etc.) betrekken.	<p>Verbeterpunt</p> <p>Volgen</p> <p>Volgen</p>
<p>Toeleiding jongeren naar werk</p> <ul style="list-style-type: none">• Jeugdwerkloosheidsvrije regio De gemeente Goirle werkt in de regio Hart van Brabant samen binnen het project jeugdwerkloosheidsvrije regio. Binnen dit project worden werkloze jongeren zonder startkwalificatie niet losgelaten voordat ze zijn geplaatst op school, in een zorgtraject, of – afhankelijk van de individuele mogelijkheden – op werk, gesubsidieerd werk of vrijwilligerswerk. In het eerste kwartaal 2019 ligt er een advies over de verduurzaming van de waardevolle elementen van de jeugdwerkloosheidsvrije regio.	<p>Volgen</p>

<p>We gaan met het onderwijs en bedrijfsleven de mogelijkheden onderzoeken om stages te stimuleren, om zo de aansluiting beter te maken.</p>	
--	--

<p>Ondersteuning minimagezinnen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kindpakket Het 'Kindpakket' is een manier om minimagezinnen financieel te ondersteunen. Deze reguliere taak wordt in 2018 voortgezet. • 'Kinderen Vooruit!' In 2018 wil de gemeente in overleg met partners, met name verwijzers, de mogelijkheid van 'Kinderen Vooruit!' extra onder de aandacht brengen. 'Kinderen Vooruit' biedt maatwerkoplossingen om kinderen in minimagezinnen mee te kunnen laten doen aan activiteiten. • 'Klijnsma-gelden' Ten behoeve van kinderen in armoede zijn structureel extra middelen ter beschikking gesteld. De gemeente is in overleg met partners om hiervoor steeds de juiste bestemming te zoeken. Onderdeel hiervan is de subsidie aan Stichting Leergeld. 	<p>Volgen</p> <p>Volgen</p> <p>Volgen</p>
---	--

CONCEPT

3.3.2 Jeugd: Beleid

<p>Ontwikkeling, evaluatie en bijstelling van jeugdbeleid</p> <ul style="list-style-type: none">• Beleidsmonitor Jeugd De beleidsmonitor Jeugd helpt bij het volgen van ontwikkelingen in de uitvoering van de jeugd(hulp). We gaan in Q4 van 2018 aan de slag met het eerste experiment monitoring. Wat we hiervan leren wordt mogelijk uitgerold in 2019. Het is dan de bedoeling dat dit een vast onderdeel van het beleidswerk wordt.• Cliëntervaringsonderzoek Jeugd Vanaf 2016 wordt in de jeugdhulp jaarlijks een cliëntervaringsonderzoek uitgevoerd onder ouders en jongeren.• Bijstellen van beleid Uit het eerder onderzoek in het kader van de Inclusie Agenda komt naar voren dat over de uitvoering van beleid en aanpassing daarvan regelmatig overleg plaatsvindt met diverse partijen en dat de ervaringen van ouders en jongeren worden meegenomen in aanpassing van beleid(sstukken). Vanuit de Participatieraad wordt geadviseerd de wijze en frequentie van beleidsevaluatie (en het betrekken van de doelgroepen daarbij) nader uit te werken. In het kader van ervaringen Jeugdhulp wordt in navolging van het cliëntervaringsonderzoek wat elk jaar plaatsvindt tevens een dialoogbijeenkomst met jeugdigen en ouders georganiseerd. Deze staat voor dit jaar gepland op 8 november. Daarnaast zijn we in de regio Hart van Brabant aan de slag met jongerenparticipatie, in jan 2019 gaan we met de aanjagers hiervan een doorvertaling maken voor Goirle. De mogelijkheden voor het betrekken van jeugdigen/een jongerenform van de jeugdgemeenteraad wordt verkend, samen met de aanjagers uit de regio, tevens in dat gesprek in jan 2019.	<p>Volgen</p> <p>Volgen</p> <p>Verbeterpunt</p>
--	--

3.3.3 Jeugd: Onderwijs

<p>Passend Onderwijs</p> <ul style="list-style-type: none">• Samenwerking speciaal en regulier onderwijs De gemeente is in het kader van Passend Onderwijs aangesloten bij het samenwerkingsverband Plein 013 (primair onderwijs) en het samenwerkingsverband PortVolio (voortgezet onderwijs). Binnen deze verbanden is de samenwerking tussen speciaal en regulier onderwijs geborgd. Deze samenwerking is cruciaal voor de kwaliteit van onderwijs aan kinderen met een beperking. In het eerder genoemde preventieplan gaat ook aandacht zijn voor het verkennen van de mogelijkheden om speciaal onderwijs zoveel mogelijk in een reguliere setting aan te bieden.	<p>Volgen</p>
--	----------------------

<ul style="list-style-type: none"> • Toegankelijke huisvesting scholen De gemeente ziet erop toe dat de huisvesting van basisscholen en kindcentra toegankelijk zijn voor mensen met een beperking. Bij de inrichting van deze voorzieningen is de gemeente actief betrokken. Dit doet zij samen met schoolbesturen en in sommige gevallen ook de woningcorporatie. Het Platform Gehandicapten ziet ook toe op de toegankelijkheid van gebouwen. Het Platform geeft te kennen dat de huisvesting van basisschool 't Schrijverke op dit moment niet voldoende toegankelijk is voor mensen met een beperking (zie ook 3.1.5 'Algemeen: Veiligheid'). 	Verbeterpunt
---	---------------------

<p>Speellocaties</p> <ul style="list-style-type: none"> • Speelnota In de speelnota is opgenomen dat in wijken expliciet aandacht is voor kinderen met een beperking. De gemeente streeft ernaar dat bij iedere speellocatie toestellen staan die toegankelijk zijn voor kinderen met een beperking. 	Volgen
--	---------------

3.4 Arbeid

3.4.1 Arbeid: Arbeidsmarkt

<p>'Goirle aan de slag'</p> <ul style="list-style-type: none"> • De gemeente biedt als onderdeel van het reguliere uitvoeringsbeleid op basis van de Participatiewet de 'Poorttraining anders werk' voor aanvragers van een uitkering (Participatiewet, IOAW, IOAZ). • Ook biedt de gemeente de groepstraining 'Aan de Slag' aan mensen met een uitkering, ter ondersteuning bij het zoeken naar werk of een werkervaringsplek. 	Volgen
	Volgen

<p>In dienst nemen van mensen met een beperking</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gemeentelijk aannamebeleid In het personeelsbeleid van de gemeente Goirle is expliciet beleid opgenomen over het in dienst nemen en houden van personeel met een beperking. Ook zijn hier regionale afspraken over, wat inhoudt dat Goirle twee baanafspraken⁸ realiseert. De gemeente wil hierin een voorbeeldfunctie vervullen. Uit het eerdere onderzoek in het kader van de Inclusie Agenda komt naar voren dat doelgroepen vinden dat de gemeente Goirle te weinig doet om zelf mensen met een beperking in dienst te nemen en zich niet moet vasthouden aan een regionaal afgesproken minimum. Dit blijkt in de praktijk echter moeilijk te realiseren en vraagt extra onderzoek naar mogelijkheden. 	Verbeterpunt
--	---------------------

⁸ Een baanafpraak staat voor 25 uur werkgelegenheid;

<ul style="list-style-type: none"> • Diamantgroep De gemeente laat diverse werkzaamheden uitvoeren door de Diamant-groep⁹ en stimuleert ook andere organisaties om gebruik te maken van de Diamant-groep. • Regionaal Werkbedrijf Via het Regionaal Werkbedrijf stimuleert de gemeente werkgevers om arbeidsplaatsen beschikbaar te stellen voor mensen met een beperking. • Klantmanagers Werk en Inkomen De gemeentelijke klantmanagers Werk en Inkomen gaan regelmatig in gesprek met externe partijen om hen te stimuleren mensen met een beperking in dienst te nemen. 	<p>Volgen</p> <p>Volgen</p> <p>Volgen</p>
--	--

3.4.2 Arbeid: Arbeidsondersteuning

<p>Mensen met een beperking toeleiden naar betaald werk</p> <ul style="list-style-type: none"> • Verkleinen achterstanden Door uitsluiting is soms een achterstand ontstaan waardoor mensen niet direct kunnen worden ingezet op hun kwaliteiten. De gemeente wil de achterstand en barrières verkleinen, zodat mensen met een beperking op een (zoveel mogelijk) gelijk niveau met anderen kunnen werken. • Ondersteunen bij het verwerven van een arbeidsplaats Inwoners met een beperking worden – evenals inwoners zonder beperking – actief gestimuleerd en ondersteund bij het verwerven van een arbeidsplaats. Dit gebeurt alleen wanneer een inwoner een uitkering ontvangt. Door de Participatieraad is hierbij de opmerking geplaatst dat dit op zichzelf al een (niet wenselijke) uitsluiting is en dus een verbeterpunt. De gemeente ondersteunt ook als mensen een beperking hebben en als gevolg daarvan geen arbeidsplaats kunnen vinden. 	<p>Volgen</p> <p>Verbeterpunt</p>
--	---

<p>Vrijwilligerswerk</p> <ul style="list-style-type: none"> • Inzet mensen met een beperking in vrijwilligerswerk De inzet van mensen met een beperking in vrijwilligerswerk kan de barrière tussen mensen met en zonder beperking verkleinen. Binnen Goirle ondersteunt welzijnsorganisatie ContourdeTwern inwoners in de werkzaamheden omtrent vrijwilligerswerk. In het eerdere onderzoek in het kader van de Inclusie Agenda kwam onvoldoende capaciteit binnen de welzijnsorganisatie als een knelpunt naar voren om hier goed vorm aan te geven. Aan de hand van dit signaal is extra geld beschikbaar gesteld. In 2018 is door middel van aanbesteding de coördinatie van het vrijwilligersbeleid wederom belegd bij ContourdeTwern. Nagegaan moet worden of het capaciteitsprobleem binnen de context van de nieuwe opdracht nog steeds een rol speelt. 	<p>Verbeterpunt</p>
--	----------------------------

⁹ De Diamant-groep is een leerwerkbedrijf en draagt bij aan de participatie in werk van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.

Bijlage: Vragenlijst quick scan

Algemeen

Bewustwording

- 1a. Heeft de gemeente een visie op de deelname van mensen met een beperking?
- 1b. Draagt de gemeente deze visie op de deelname van mensen met een beperking uit?
- 2a. Laat de gemeente in haar uitingen de diversiteit (mensen met een beperking, ouderen, allochtonen) van de samenleving zien?
- 2b. laat de gemeente de diversiteit van de samenleving zien bij onderwerpen die niet specifiek over deze doelgroep(en) gaan?
3. Faciliteert de gemeente organisaties en netwerken (van mensen met een beperking) om bewustwording van de inwoners en medewerkers van de gemeente te bevorderen?
- 4a. Heeft de gemeente bij de voorwaarden voor subsidies en vergunningen waar de inwoners een aanbod aan diensten en activiteiten wordt gedaan, opgenomen dat deze toegankelijk moeten zijn voor mensen met een beperking?
- 4b. Wordt hierop ook getoetst?
5. Worden gemeentelijke medewerkers die tijdens de werkzaamheden te maken krijgen met mensen met een beperking getraind over de problemen waar mensen met een beperking in het dagelijks leven mee te maken kunnen hebben?
6. Stimuleert de gemeente acties op scholen om meer begrip en bewustwording te creëren onder kinderen?
7. Houdt de gemeente in de communicatie en bij de ondersteuning van mensen met een beperking rekening met laaggeletterden en mensen met een allochtone achtergrond?

Toegankelijkheid

1. Wordt in de gemeentelijke budgets rekening gehouden met de kosten die gemaakt moeten worden om voor publiek toegankelijke ruimten en gebouwen daadwerkelijk toegankelijk te maken voor mensen met een beperking?
 - a. Impliciet bij nieuwbouw
 - b. expliciet bij renovatie en verbouw?
2. Worden aanvragen voor vergunningen voor bouw en verbouw van voor publiek toegankelijke gebouwen getoetst op toegankelijkheid?
3. Wordt na oplevering van nieuwbouw, renovatie en verbouw gecontroleerd op de naleving van de gestelde toegankelijkheidseisen?
- 4.1 Is de gemeente op de hoogte van de toegankelijkheid van voorzieningen binnen haar gemeente? Het betreft de volgende voorzieningen.
 - a. Gemeentelijke voorzieningen
 - b. Gezondheidsvoorzieningen
 - c. Speel- en sportvoorzieningen
 - d. Scholen
 - e. Toeristische attracties
 - f. Infrastructuur
 - g. informatiebronnen

4.2 Heeft zij een actieprogramma/een procedure om deze toegankelijk te maken voor mensen met een beperking? Het betreft de volgende voorzieningen.

- a. Gemeentelijke voorzieningen
- b. Gezondheidsvoorzieningen
- c. Speel- en sportvoorzieningen
- d. Scholen
- e. Toeristische attracties
- f. Infrastructuur
- g. informatiebronnen

5. Worden gemeentelijke medewerkers die tijdens de werkzaamheden te maken krijgen met mensen met een beperking periodiek getraind in de bejegening van mensen met een beperking?

6. Stimuleert de gemeente het respectvol en gastvrij omgaan met mensen met een beperking (sociale bejegening) bij andere organisaties (denk aan musea, horeca, et cetera)?

Beleidsvorming

De gemeente dient ervoor te zorgen dat rekening gehouden wordt met mensen met een beperking bij alle beleidsvorming en –planning (VN, 2007).

1. Verzamelt de gemeente statistische informatie over de samenstelling van hun inwoners?
- 2a. Verricht de gemeente onderzoek naar leefsituaties van haar inwoners?
- 2b. En specifiek naar de situatie van mensen met een beperking?
3. Bestaat er een trainingsprogramma binnen het gemeentelijk apparaat voor het ontwikkelen van nieuw beleid om te zorgen dat dit inclusief is?
4. Wordt het gemeentelijk beleid in samenwerking met lokale vertegenwoordigers van mensen met een beperking geformuleerd?
- 5a. Worden bij de ontwikkeling van beleid de consequenties voor mensen met een beperking in kaart gebracht?
- 5b. Worden lokale vertegenwoordigers van mensen met een beperking hierbij betrokken?
6. Wordt beleid voor mensen met een beperking, en de uitvoering, geëvalueerd en aangepast (waar nodig)? Worden daarbij lokale vertegenwoordigers van mensen met een beperking betrokken?
7. Werkt de gemeente samen met andere (regionale of vergelijkbare) gemeenten bij het ontwikkelen van beleid dat de participatie kan vergroten?
8. Heeft de gemeente een actuele databank met regelgeving én adressen van belangenorganisaties van mensen met een beperking?

Participatie

1. Stimuleert de gemeente verenigingen, clubs, netwerken en aanbieders van voorzieningen om zich open te stellen voor mensen met een beperking, zodat zij kunnen deelnemen? Op het gebied van:

- a. Educatie
- b. Natuurbeleving
- c. Recreatie
- d. (Sociaal) culturele activiteiten
- e. Sport

2. Worden verenigingen, clubs, netwerken en aanbieders van voorzieningen gestimuleerd en mogelijk gefaciliteerd om diensten of activiteiten te ontwikkelen waar mensen met een beperking ook aan deel kunnen nemen? Op het gebied van:

- a. Educatie
- b. Natuurbeleving
- c. Recreatie
- d. (Sociaal) culturele activiteiten
- e. Sport

3. Zijn in de regels en voorwaarden voor (sport-)voorzieningen voorschriften opgenomen gericht op de bevordering van de participatie van mensen met een beperking? Op het gebied van:

- a. Educatie
- b. Natuurbeleving
- c. Recreatie
- d. (Sociaal) culturele activiteiten
- e. Sport

4. Stimuleert de gemeente in samenwerking met zorgaanbieders participatie van mensen met een beperking in hun woonomgeving?

Veiligheid

1. Houdt de gemeente in de ontwikkeling en aanpassing van de infrastructuur rekening met de veiligheid (voor mensen met een beperking)?

2a. Wordt bij ontruimings- en rampenplannen rekening gehouden met mensen met een beperking?

2b. Heeft de brandweer informatie over de aanwezigheid van mensen met een beperking?

3. Heeft de gemeente maatregelen genomen om uitbuiting, geweld en misbruik van mensen met een beperking te voorkomen?

4. Wordt gegarandeerd dat voor mensen met multidisciplinaire vraagstukken wordt voldaan aan de wet op bescherming persoonsgegevens?

5. Wordt de veiligheid van de (digitale) gegevens van inwoners gegarandeerd?

Wmo

Voorzieningen

1. Wordt bij de verstrekking van voorzieningen en hulpmiddelen in het kader van de Wmo ook rekening gehouden met nieuwe technologische ontwikkelingen?

2. Wanneer iemand met een beperking om een voorziening of hulpmiddel vraagt, wordt dan het belang van maatschappelijke participatie meegenomen?

3. Wordt het gebruik van voorzieningen en hulpmiddelen via voorlichting en instructie door de gemeente gestimuleerd?

4. Zorgt de gemeente voor een snelle levering van zorg door passende communicatie met zorgaanbieders?

5. Zorgt de gemeente voor de toegankelijkheid van de woning en de benodigde ondersteuning en zorg aan huis, zodat de inwoner met een beperking (zo lang mogelijk) thuis kan blijven wonen?

6. Staat in het programma van eisen voor nieuwe woningbouw dat nieuwe woningen levensloopbestendig (of aanpasbaar) opgeleverd moeten worden?

7. Kunnen sporters met een beperking (indien nodig) ruimere vervoersvoorzieningen en -frequenter-passend materiaal (bijvoorbeeld een sportrolstoel) aanvragen?

Vervoer

1. Speelt de gemeente een actieve rol in het toegankelijk maken van het openbaar vervoer?

2. Biedt de gemeente begeleiding in het gebruik van het openbaar vervoer?

3. Ondersteunt de gemeente het gebruik van aanvullend vervoer?

4. *Maakt de gemeente aanpassingen mogelijk aan de huidige/reeds bestaande persoonlijke vervoersmiddelen?*

Activiteiten en diensten

1. *Bewaakt de gemeente dat er een voldoende dekking en diversiteit is aan gezondheidszorgvoorzieningen?*
2. *Stimuleert de gemeente in de aanbesteding voor gezondheidsvoorzieningen op technologische ontwikkelingen die de zelfredzaamheid bevorderen?*
3. *Stimuleert de gemeente de ontwikkeling en uitvoering van programma's voor een gezonde leefstijl?*
4. *Heeft de gemeente een toegankelijk overzicht van revalidatie- en re-integratie-voorzieningen voor mensen met een beperking en wordt dit regelmatig aangepast?*
5. *Zorgt de gemeente voor ondersteuning van mantelzorgers en biedt zij respijtzorg?*

Jeugd

Ondersteuning

1. *Is er een duidelijk en eenduidig loket voor vragen met betrekking tot ondersteuning voor ouders, jongeren en kinderen?*
2. *Zijn er afdoende doorverwijsmogelijkheden naar gespecialiseerde ondersteuning?*
3. *Zijn er diverse diensten en activiteiten, in zowel soort en aantal, voor de verschillende problemen?*
4. *Is in de aanpak van wijken door de gemeente expliciet aandacht voor kinderen?*
- 5a. *Heeft de gemeente speelbeleid?*
- 5b. *Is hier ook aandacht voor kinderen met een beperking?*
6. *Neemt de gemeente passende maatregelen om de positie van het kind in de gezinsaanpak te beschermen?*

Beleid

1. *Wordt het beleid opgesteld in samenspraak met professionals en gebruikers van de zorg?*
2. *Vindt er controle plaats op de uitvoering van de jeugdzorg (niet de instantie maar werksoort), worden de uitkomsten geëvalueerd?*
3. *Wordt er getoetst op ervaringen van ouders en jongeren?*
4. *Vindt er op basis van deze controle en evaluatie een aanpassing plaats in beleid en/of aansturing?*
5. *Coördineert de gemeente de samenwerking tussen de jeugdreclassering, jeugdzorg en onderwijs?*

Onderwijs (jeugd)

1. *Heeft de gemeente bij de uitvoering van de regie over de onderwijsinstellingen aandacht voor leerlingen/studenten met een beperking?*
2. *Verbeterd de gemeente -via de inzet op de onderwijshuisvesting en multifunctionele accommodaties (onder andere onderwijs, zorg, welzijn, opvang, informatievoorziening)- de toegankelijkheid voor mensen met een beperking?*
3. *Stimuleert de gemeente onderwijsinstellingen om bij de inrichting ook rekening te houden met gebruikers en bezoekers met een beperking?*

4. Wordt bij de ontwikkeling en het onderhoud van de studentenhuysvesting gestreefd naar beschikbaarheid van een bepaald percentage wooneenheden voor studenten met een beperking?

Arbeid

Arbeidsmarkt

1. Is in het gemeentelijk personeelsbeleid expliciet beleid over het in dienst nemen en houden van personeel met een beperking?
2. Vervult de gemeente een voorbeeldfunctie ten aanzien van de wettelijk gestelde eisen over het percentage werknemers met een beperking?
3. Wanneer medewerkers van de gemeente belast zijn met zorgtaken, werkt de gemeente dan mee aan het vinden van een passende combinatie tussen werk en privé?
4. Heerst binnen de gemeente een cultuur waarin mensen met een beperking zich welkom voelen en worden aangemoedigd te komen werken?
5. Stimuleert de gemeente dat werkgevers arbeidsplaatsen beschikbaar stellen voor mensen met een beperking?

Arbeidsondersteuning

1. Worden mensen met een beperking actief gestimuleerd en ondersteund bij het verwerven van een arbeidsplaats?
- 2a. Heeft de gemeente met (welzijns)organisaties afspraken gemaakt om de sociale activering en participatie van mensen met een beperking te bevorderen op het gebied van educatie?
- 2b. Zijn deze afspraken ook/wel gemaakt op het gebied van vrijwillige inzet?
3. Voert de gemeente een jaarlijkse bestandsanalyse Wwb uit waarbij expliciet ook gescreend wordt op het aantal mensen met een beperking, zodat er passende toeleidingstrajecten aangeboden kunnen worden?